

Werken in de Bijbel

Voor elkaar

Hans Vermeulen

Inhoudsopgave Werken in de Bijbel – Voor elkaar

Voorwoord	03
1. Ruth – werken om voor Naomi te zorgen	05
2. Boaz – een werkgever met oog voor mensen	10
3. De dienstknecht – werken voor een ander	15
4. De slavin – wanneer werk geen vrijheid geeft	20
5. De vroedvrouw – helpen bij nieuw leven	25
6. De barmhartige Samaritaan – helpen zonder dat het je werk is	30
7. Martha – altijd maar bezig	35
8. Priscilla en Aquila – werken en dienen	40
9. De voetenwasser – dienen in plaats van belangrijk zijn	45
Nawoord	50

Voorwoord

Werk gaat niet alleen over wat je doet. Het gaat ook over **voor wie je het doet**. Een boer zorgt voor zijn land. Een herder zorgt voor zijn schapen. Een verpleegkundige zorgt voor mensen. Een schoonmaker zorgt ervoor dat anderen in een schone omgeving kunnen werken. Een ouder zorgt voor een kind. Een vrijwilliger helpt zonder er geld voor te krijgen. En soms doe je iets voor een ander zonder dat het eigenlijk je werk is. In de Bijbel komen we veel mensen tegen die werken voor anderen. Ruth werkt om voor Naomi te kunnen zorgen. Boaz heeft oog voor de mensen die voor hem werken. De barmhartige Samaritaan helpt iemand die hij helemaal niet kent. Martha zorgt en doet haar best voor anderen. Priscilla en Aquila werken samen en stellen hun huis open voor andere mensen. En dan is er Jezus. Hij doet iets wat Zijn leerlingen nooit hadden verwacht. Hij knielt neer. Hij pakt een doek. En Hij wast hun voeten. Jezus, de Heer, wordt een dienaar. (Johannes 13:1-17) Daarmee laat Hij zien wat dienen werkelijk betekent.

Voor elkaar

In dit boek kijken we daarom niet alleen naar werk. We kijken naar mensen. Naar zorgen. Naar helpen. Naar dienen. Naar verantwoordelijkheid. Maar ook naar de moeilijke kanten daarvan. Want zorgen voor een ander kan mooi zijn. Maar het kan ook zwaar worden. Je kunt zo druk zijn met anderen dat je jezelf vergeet. Je kunt zoveel geven dat je leeg raakt. Je kunt het gevoel krijgen dat iedereen op jou rekt. Dan is een belangrijke vraag: Mag je ook grenzen stellen? Ook daar mogen we eerlijk over zijn. Liefde betekent niet dat je altijd alles moet doen. Jezus trok Zich soms terug om alleen te zijn en te bidden. (Lucas 5:15-16)

Hij hielp mensen. Hij luisterde. Hij diende. Maar Hij wist ook wanneer Hij rust nodig had. Dat is belangrijk.

Iemand werkelijk zien

Voor elkaar zorgen begint vaak met iets heel eenvoudigs: iemand zien. Niet alleen zien wat iemand doet. Maar zien hoe het met iemand gaat. Een collega die stiller is dan anders. Een buurman die alleen thuis zit. Een oudere die hulp nodig heeft. Een kind dat aandacht vraagt. Een vrijwilliger die altijd klaarstaat. Soms hoeft iemand niet eens geholpen te worden. Soms is het al veel wanneer iemand merkt: "Ik zie jou." Jezus deed dat vaak. Hij zag mensen die door anderen niet werden gezien. Hij nam tijd voor hen. Hij luisterde. Hij raakte mensen aan die door anderen werden gemeden. Hij sprak met mensen die niet belangrijk werden gevonden. Dat is ook een manier van dienen.

Voor wie doe jij het?

Dat is de vraag die als een rode draad door dit boek loopt. Voor wie doe jij wat je doet? Voor jezelf? Voor je gezin? Voor je collega's? Voor je klanten? Voor mensen die hulp nodig hebben? Voor God?

Misschien is het antwoord iedere dag anders. Soms werk je omdat je geld nodig hebt. Soms omdat je iets goed wilt doen. Soms omdat iemand op je rekt. Soms omdat je iemand wilt helpen. En soms doe je iets gewoon uit liefde.

God ziet dat allemaal. Ook het werk dat niemand opmerkt. Ook de kleine dingen. Ook de zorg die nooit wordt uitgesproken.

Een boek om samen te lezen

Misschien herken je jezelf in één van de mensen in dit boek. Misschien ben jij degene die altijd voor anderen klaarstaat. Misschien ben je juist iemand die hulp nodig heeft. Misschien heb je ontdekt dat je te veel hooi op je vork neemt. Of misschien heb je geleerd dat je niet alles alleen hoeft te doen. Dan hoop ik dat dit boek je helpt om met andere ogen naar werk en zorgen te kijken. Niet alleen: "Wat moet ik doen?" Maar ook: "Voor wie doe ik het?" En misschien nog belangrijker: "Hoe kan ik iets van Jezus laten zien aan de mensen om mij heen?" Want uiteindelijk gaat het daar om. Niet om hoeveel we doen. Maar om de liefde waarmee we het doen.

Welkom bij Werken in de Bijbel – Voor elkaar.

Voor een ander zorgen

Soms werk je niet alleen voor jezelf. Je werkt omdat iemand anders van jou afhankelijk is. Omdat iemand hulp nodig heeft. Omdat je van iemand houdt. Dat zien we heel mooi bij Ruth. Ruth was samen met haar schoonmoeder Naomi teruggegaan naar Bethlehem. Naomi had haar man en haar beide zonen verloren. Ze was alleen achtergebleven. Ruth had ervoor kunnen kiezen om terug te gaan naar haar eigen familie. Maar dat deed ze niet. Ze bleef bij Naomi. Tegen Naomi zei ze: 'Waar u gaat, zal ik gaan.' (*Ruth 1:16*) Ruth koos ervoor om samen met Naomi een nieuw leven te beginnen. Maar hoe zouden ze aan eten komen?

Ruth gaat aan het werk

Ruth wist dat er iets moest gebeuren. Daarom zei ze tegen Naomi: 'Laat mij naar het land gaan om aren op te rapen.' (*Ruth 2:2*) In die tijd mochten arme mensen aren oprapen die na de oogst op het land waren blijven liggen. Dat was een voorziening die God had gegeven voor mensen die weinig hadden. Ruth ging naar een

akker. Ze bukte zich. Ze raapte de aren op. En ze werkte door. Het was geen gemakkelijk werk. Maar Ruth deed het omdat zij en Naomi eten nodig hadden. Haar werk had dus een doel: zorgen voor een ander.

Een gewone werkdag

Ruth werkte de hele dag op het land. In Ruth 2:17 lezen we dat ze tot de avond aren verzamelde. Daarna sloeg ze uit wat ze had verzameld. Het was veel werk. Maar toen Ruth thuiskwam, had ze iets om mee te brengen. Naomi zag wat Ruth had verzameld en vroeg: 'Waar heb je vandaag aren verzameld?' (Ruth 2:19) Naomi ontdekte dat Ruth op het land van Boaz was geweest. Dat was goed nieuws. Boaz was familie van Naomi's overleden man. Maar er gebeurde nog iets anders. Boaz had Ruth gezien.

Boaz ziet Ruth

Boaz had gehoord wie Ruth was. Hij wist dat zij Naomi niet had verlaten. Hij wist dat Ruth haar eigen land had achtergelaten en met Naomi was meegegaan. Boaz zei tegen Ruth: 'Ik heb gehoord wat je allemaal voor je schoonmoeder hebt gedaan.' (Ruth 2:11) Boaz zag dus meer dan alleen een vrouw die op zijn akker werkte. Hij zag haar liefde voor Naomi. Hij zag haar trouw. Hij zag dat Ruth niet zomaar haar werk

deed. Ze deed het voor iemand anders. Daarom zei Boaz: 'Moge de HEER je belonen voor wat je hebt gedaan.' (Ruth 2:12) Dat is mooi. Ruth deed haar werk misschien heel gewoon. Maar God zag wat er achter haar werk zat.

Werk kan liefde laten zien

Ruth sprak niet alleen over haar liefde voor Naomi. Ze liet haar liefde zien door wat ze deed. Ze ging werken. Ze verzamelde voedsel. Ze nam het mee naar huis. Dat is iets wat wij ook herkennen. Een moeder die vroeg opstaat om voor haar gezin te zorgen. Een vader die werkt om zijn gezin te onderhouden. Iemand die

boodschappen doet voor een oudere buur. Een dochter die haar moeder helpt. Een man die zijn zieke vrouw verzorgt. Een vriend die tijd maakt voor iemand die alleen is. Het zijn misschien geen grote dingen. Maar ze kunnen veel betekenen. Liefde wordt soms zichtbaar in gewoon werk.

Zorgen is niet altijd gemakkelijk

Voor een ander zorgen kan mooi zijn. Maar het kan ook zwaar worden. Ruth werkte hard. Ze was zelf ook niet in een gemakkelijke situatie. Ze was een vreemdeling in een

ander land en moest opnieuw beginnen. Toch bleef ze voor Naomi zorgen. Dat vraagt liefde. Maar het vraagt ook kracht. Misschien herken jij dat. Je wilt graag iets voor een ander doen. Maar soms ben je moe. Soms heb je zelf zorgen. Soms lijkt het alsof anderen steeds iets van je nodig hebben. Dan is het belangrijk om te weten: Je hoeft niet alles alleen te dragen.

Ook Ruth wordt geholpen

Ruth zorgde voor Naomi. Maar Ruth kreeg zelf ook hulp. Boaz zorgde ervoor dat ze veilig kon werken. Hij gaf haar eten en zijn arbeiders moesten extra aren voor haar laten liggen. Ruth hoefde dus niet alles zelf te regelen. Dat is een belangrijke les. Voor elkaar zorgen betekent niet dat één persoon altijd alles moet doen. Soms help jij iemand. En soms helpt iemand jou. Dat is geen zwakte. Dat is samenleven.

God zorgt voor mensen

Het verhaal van Ruth laat zien dat God mensen op elkaars weg kan brengen. Ruth wilde voor Naomi zorgen. God bracht haar op het land van Boaz. Daar werd Ruth gezien en geholpen. Langzaam kwam er weer hoop in het leven van Ruth en Naomi. Dat betekent niet dat alle problemen meteen verdwenen. Maar God was niet ver weg. Hij werkte door gewone mensen en gewone gebeurtenissen heen. Ook

vandaag kan dat gebeuren. Misschien ben jij degene die iemand helpt. Misschien ben jij degene die hulp nodig heeft. In beide situaties mag je erop vertrouwen dat God bij je is.

Voor vandaag

Wie kijkt er naar jou om? En naar wie kijk jij om? Misschien doe je iedere dag dingen voor een ander zonder daar veel bij stil te staan. Je maakt eten. Je brengt iemand ergens naartoe. Je luistert. Je doet boodschappen. Je helpt iemand met een klus. Je werkt extra hard omdat een collega het moeilijk heeft. Dat lijkt misschien gewoon. Maar het kan voor een ander heel belangrijk zijn. Ruth laat ons zien dat zorgen voor een ander waardevol is. Maar haar verhaal leert ons ook iets anders: Je mag zelf ook hulp ontvangen. Jezus leert ons om elkaar te dienen. Hij zei: 'Ik ben niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen.' (Marcus 10:45)

Jezus keek naar mensen die hulp nodig hadden. Hij zag mensen die verdriet hadden. Mensen die alleen waren. Mensen die door anderen niet werden gezien. Hij had oog voor hen. Dat mogen wij ook leren. Niet alleen vragen: 'Wat moet ik doen?' Maar ook: 'Voor wie kan ik vandaag iets betekenen?'

Neem mee

Ruth werkte niet alleen voor zichzelf. Ze werkte om voor Naomi te zorgen. Haar gewone werk werd een manier om liefde te laten zien. Maar Ruth hoefde niet alles alleen te doen. Ook zij mocht hulp ontvangen. Voor elkaar zorgen betekent: geven én ontvangen.

Vijf vragen om over na te denken

1. Voor wie doe jij weleens iets zonder dat je daar iets voor terugkrijgt?
2. Wat spreekt jou aan in de manier waarop Ruth voor Naomi zorgt?
3. Wanneer kan zorgen voor een ander te zwaar worden?
4. Vind jij het gemakkelijk om hulp van een ander aan te nemen?
5. Wat zou jij deze week voor iemand kunnen doen?

Even glimlachen en nadenken

Niet alleen kijken naar het werk

Een goede werkgever kijkt niet alleen naar wat er gedaan moet worden. Hij kijkt ook naar de mensen die het werk doen. Dat is precies wat we zien bij Boaz. Boaz was een rijke man met land in de buurt van Bethlehem. Op zijn akkers werkten veel mensen. Op een dag kwam Ruth op zijn land om aren te rapen. Boaz had haar kunnen zien als zomaar iemand die tussen zijn arbeiders liep. Maar dat deed hij niet. Hij zag haar. Hij wilde weten wie zij was.

‘Van wie is die jonge vrouw?’

Toen Boaz op zijn land kwam, vroeg hij aan zijn opzichter: ‘Van wie is die jonge vrouw?’ (*Ruth 2:5*) Boaz had Ruth dus opgemerkt. De opzichter vertelde hem dat Ruth de Moabitische vrouw was die met Naomi was teruggekomen. Boaz wist daardoor ook dat Ruth voor Naomi zorgde. Dat maakte indruk op hem. Boaz keek niet alleen naar wat Ruth deed. Hij kende ook haar verhaal. Dat is een belangrijk verschil. Een werknemer is niet alleen iemand die een taak uitvoert. Het is een mens. Met een naam. Met een verhaal. Met zorgen. Met mogelijkheden. En soms met problemen waar je als werkgever helemaal niets van weet.

Boaz behandelt Ruth met respect

Boaz ging naar Ruth toe. Hij zei dat ze op zijn land mocht blijven en dat ze achter zijn arbeidsters aan moest lopen. Hij gaf zijn knechten opdracht haar niet lastig te vallen. Dat was belangrijk. Ruth was een vreemdeling. Ze was bovendien kwetsbaar omdat ze alleen met Naomi was teruggekomen. Boaz zorgde ervoor dat Ruth veilig kon werken. Hij zei zelfs: 'Blijf hier bij mijn arbeidsters.' (Ruth 2:8) En: 'Als je dorst hebt, ga dan naar de vaten en drink van wat de knechten scheppen.' (Ruth 2:9) Boaz deed dus meer dan zeggen: 'Je mag hier werken.' Hij zorgde ook voor goede arbeidsomstandigheden.

Een werkgever kan veel betekenen

Dat is ook vandaag belangrijk. Een werkgever heeft invloed op het leven van mensen. Niet alleen door het salaris. Ook door de manier waarop mensen worden behandeld. Voelt iemand zich veilig op het werk? Wordt er geluisterd? Mag iemand vragen stellen? Wordt iemand gerespecteerd? Wordt er rekening gehouden met moeilijke omstandigheden? Een werkgever kan iemand klein maken. Maar een werkgever kan iemand ook laten groeien. Boaz laat zien hoe belangrijk dat verschil is.

Boaz ziet wat Ruth heeft gedaan

Ruth was verbaasd dat Boaz zo goed voor haar was. Ze vroeg: 'Waarom bent u zo goed voor mij, terwijl ik een vreemdeling ben?' (*Ruth 2:10*) Boaz antwoordde dat hij had gehoord wat Ruth voor Naomi had gedaan. Hij zei: 'Ik heb gehoord wat je allemaal voor je schoonmoeder hebt gedaan.' (*Ruth 2:11*) Boaz keek dus verder dan haar werk. Hij had oog voor haar karakter. Voor haar trouw. Voor haar zorg voor Naomi. Daarom zei hij: 'Moge de HEER je belonen voor wat je hebt gedaan.' (*Ruth 2:12*) Boaz sprak waardering uit. Dat kostte hem niets. Maar voor Ruth betekende het veel.

Waardering is belangrijk

Iedereen die werkt, kent het verschil tussen kritiek en waardering. Je kunt een hele dag hard werken en aan het einde alleen horen wat er niet goed ging. Maar één oprecht: 'Dank je wel.' kan veel betekenen. Waardering betekent niet dat alles altijd goed moet zijn. Een werkgever mag natuurlijk ook zeggen wanneer iets beter moet. Maar er is verschil tussen iemand corrigeren en iemand kleineren. Boaz behandelt Ruth met respect. Hij laat haar merken: 'Ik zie wat je doet. En ik zie jou.' Dat is misschien wel één van de mooiste lessen uit dit verhaal.

Niet iedereen heeft dezelfde kansen

Ruth stond niet op dezelfde plek als de andere arbeiders. Zij was een vreemdeling. Ze had geen eigen land. Ze was afhankelijk van wat er op de akker overbleef. Toch kreeg zij bij Boaz ruimte. Hij maakte haar niet kleiner omdat zij anders was. Hij gaf haar een veilige plek om te werken. Dat is ook vandaag belangrijk. Niet iedereen begint met dezelfde mogelijkheden. De één heeft veel ervaring. De ander moet nog veel leren. De één heeft een sterk netwerk. De ander staat er alleen voor. De één kan gemakkelijk meekomen. De ander heeft wat extra hulp nodig. Een goede werkgever kijkt niet alleen naar wat iemand al kan. Hij kijkt ook naar wat iemand kan worden.

Boaz geeft zelfs extra

Boaz ging nog verder. Hij gaf zijn knechten opdracht om Ruth niet lastig te vallen. En hij zorgde ervoor dat er voor haar extra aren werden achtergelaten. Hij zei tegen zijn knechten: 'Trek ook wat aren uit de bundels voor haar en laat die liggen.' (*Ruth 2:16*) Dat was geen verplichting. Boaz koos ervoor om Ruth extra te helpen. Hij gebruikte zijn positie niet alleen om winst te maken. Hij gebruikte zijn positie om goed te doen. Dat

is een mooie manier van leiderschap. Wie verantwoordelijkheid heeft, kan die verantwoordelijkheid ook gebruiken om anderen te helpen.

Macht vraagt om verantwoordelijkheid

Boaz had macht. Het was zijn land. De arbeiders werkten voor hem. Hij kon bepalen wat er op zijn akker gebeurde. Maar hij gebruikte die macht niet om mensen uit te buiten. Hij beschermde Ruth. Hij zorgde voor haar. Hij gaf haar ruimte. Dat is een belangrijke les voor iedereen die verantwoordelijkheid heeft. Dat geldt niet alleen voor

een directeur of werkgever. Ook een leidinggevende. Een teamleider. Een leraar. Een ouder. Een vrijwilliger. Iedereen die invloed heeft op andere mensen kan zich afvragen: Wat doe ik met de invloed die ik heb? Gebruik ik die vooral voor mezelf? Of gebruik ik mijn positie ook om anderen tot hun recht te laten komen?

Voor vandaag

Misschien ben je werkgever. Of leidinggevende. Dan is de vraag van Boaz ook een vraag aan jou: Zie jij de mensen die voor je werken? Weet je wie het moeilijk heeft? Weet je wie extra waardering nodig heeft? Weet je wie misschien meer kan dan hij of zij zelf denkt?

En misschien ben je werknemer. Dan kan het verhaal van Boaz je ook iets leren. Misschien is jouw werkgever niet altijd iemand die naar je vraagt. Misschien wordt je werk nauwelijks gezien. Toch mag je zelf proberen om anderen met respect te behandelen. Ook collega's hebben een verhaal. Ook zij kunnen moe zijn. Ook zij kunnen zorgen hebben waar jij niets van weet. Jezus leert ons om niet alleen naar onszelf te kijken. Hij zegt: 'Behandel anderen zoals je wilt dat zij jullie behandelen.' (*Lucas 6:31*) Dat begint soms heel eenvoudig. Een vriendelijk woord. Even luisteren. Iemand bedanken. Een ander niet belachelijk maken. Iemand helpen die het moeilijk heeft. Zo kan een gewone werkplek een plek worden waar mensen iets van Jezus merken.

Neem mee

Een goede werkgever ziet niet alleen het werk, maar ook de mens. Boaz gebruikte zijn positie om Ruth te beschermen, te waarderen en ruimte te geven. Dat kunnen wij ook leren. Wie verantwoordelijkheid heeft over anderen, heeft ook de opdracht om goed met mensen om te gaan.

Vijf vragen om over na te denken

1. Wat vind jij mooi aan de manier waarop Boaz met Ruth omgaat?
2. Wanneer heb jij op je werk of ergens anders gemerkt dat iemand jou echt zag?
3. Waarom is waardering belangrijk voor mensen die werken?
4. Hoe kun je iemand die het moeilijk heeft op een goede manier helpen?
5. Wat zou er op jouw werk of in jouw omgeving veranderen als mensen meer naar elkaar zouden omzien?

Even glimlachen en nadenken

Niet alles wat je doet, doe je voor jezelf

Sommige mensen werken voor zichzelf. Ze hebben een eigen bedrijf. Ze bepalen zelf wat ze doen. Andere mensen werken voor een ander. Ze krijgen een opdracht. Ze helpen iemand. Ze voeren uit wat er van hen wordt gevraagd.

In de Bijbel komen we zulke mensen vaak tegen. Ze worden bijvoorbeeld **dienstknechten** genoemd. Een dienstknecht doet werk voor iemand anders. Dat kan gewoon werk zijn. Maar het woord 'dienen' heeft in de Bijbel ook een diepere betekenis. Het gaat niet alleen om wat je doet. Het gaat ook om voor wie je het doet en met welke houding je het doet.

Een dienstknecht heeft een opdracht

Jezus vertelde eens een kort verhaal over een dienstknecht. Een knecht had de hele dag op het land gewerkt. Als hij thuiskomt, zegt zijn heer niet: *'Ga maar lekker zitten, je hebt vandaag genoeg gedaan.'* Er wacht nog meer werk. Jezus vraagt dan: *'Zal hij zijn knecht bedanken omdat die gedaan heeft wat hem was opgedragen?'* (Lucas 17:9)

Werken in opdracht

Een dienstknecht doet werk dat een ander hem vraagt.

Soms doe je dingen die je zelf niet hebt gekozen, maar die wel belangrijk zijn.

Jezus gebruikt dit verhaal om iets duidelijk te maken over dienen. Een dienstknecht doet wat hem is opgedragen. Dat klinkt misschien eenvoudig. Maar in de praktijk is het niet altijd gemakkelijk. Want wij hebben allemaal onze eigen ideeën. We willen graag zelf bepalen. We willen graag weten waarom iets moet. En soms denken we: *‘Waarom moet ik dit doen?’*

Werken voor een ander vraagt iets van je

Als je voor een ander werkt, moet je soms iets doen waar je zelf niet voor gekozen hebt. Een collega vraagt of je even wilt helpen. Je leidinggevende geeft je een andere taak. Een klant heeft een vraag. Een vrijwilligerstaak moet gebeuren. Thuis moet iemand iets doen waar niemand echt zin in heeft. Dan komt de

vraag: Doe ik dit alleen als ik er zelf zin in heb? Of kan ik ook iets doen omdat het een ander helpt? Dat betekent niet dat je altijd maar ‘ja’ moet zeggen. Een mens mag grenzen hebben. Je mag zeggen dat iets niet lukt. Je mag aangeven dat je te veel werk hebt. Je mag hulp vragen. Dienen betekent niet dat een ander alles over jou mag bepalen. Maar binnen goede grenzen kan het mooi zijn om iets te doen omdat een ander jou nodig heeft.

Dienen met de juiste houding

Dienen betekent niet dat je minder waard bent. Het betekent dat je iets voor een ander wilt betekenen.

Jezus is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen.
Marcus 10:45

Elk werk is waardevol

Ook eenvoudig werk is belangrijk. Zonder dit werk loopt veel in de war.

Kleine taken maken een groot verschil.

Jezus noemt dienen iets belangrijks

Jezus draaide de gewone manier van denken om. In de wereld vinden mensen het vaak belangrijk om boven anderen te staan. Wie de baas is, heeft macht. Wie belangrijk is, wordt bediend. Maar Jezus zegt: ‘Wie onder jullie de belangrijkste wil zijn, moet jullie dienaar zijn.’ (Marcus 10:43) En daarna zegt Hij:

‘Want ook de Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen.’ (Marcus 10:45) Jezus maakte dienen niet klein. Hij maakte het juist groot. Dienen betekent niet: *‘Ik ben minder waard dan jij.’* Het betekent: *‘Ik wil iets voor jou betekenen.’* Dat is een belangrijk verschil.

Dienen is geen minderwaardig werk

Soms kijken mensen neer op werk dat weinig aanzien heeft. Schoonmaken. Opruimen. Afwassen. Een bed verschonen. Koffiezetten. Iemand helpen met een eenvoudige taak. Maar zonder dat werk loopt veel in de war. Jezus leert ons om niet alleen te kijken naar werk dat belangrijk lijkt. Ook eenvoudig werk kan waardevol zijn. Een samenleving draait niet alleen op mensen met grote functies. Ze draait ook op mensen die iedere dag gewoon doen wat nodig is. Daarom mogen we elkaar niet beoordelen op de vraag: 'Hoe belangrijk is jouw baan?' Een betere vraag is: 'Voor wie betekent jouw werk iets?'

Een dienstknecht is geen machine

Toch zit hier ook een belangrijke andere kant aan. Een werknemer is geen machine. Een dienstknecht is geen persoon zonder gevoelens. Iedereen die werkt, heeft grenzen. Ook in de Bijbel zien we dat God oog heeft voor mensen die werken. In Deuteronomium staat bijvoorbeeld dat een arbeider zijn loon op tijd moet ontvangen: 'Op dezelfde dag moet je hem zijn loon geven.' (Deuteronomium 24:15) Dat laat zien dat God niet alleen kijkt naar de taak. Hij kijkt naar de mens die de taak uitvoert. Wie voor een ander werkt, mag daarom ook zelf met respect worden behandeld. Dienen mag nooit een excuus worden om iemand uit te buiten.

Voor wie doe jij het?

Dat is misschien wel de belangrijkste vraag van dit hoofdstuk. Voor wie doe jij je werk? Een verpleegkundige werkt voor patiënten. Een winkelmedewerker helpt klanten. Een chauffeur brengt mensen naar hun bestemming. Een schoonmaker zorgt ervoor dat anderen in een schone omgeving kunnen werken. Een vrijwilliger helpt mensen zonder daar misschien geld voor te krijgen. Een ouder doet thuis allerlei dingen voor het gezin. Je kunt soms moe worden van je werk. Je kunt soms denken: 'Niemand ziet wat ik allemaal doe.' Maar jouw werk kan voor een ander heel belangrijk zijn. Niet alles wat waardevol is, krijgt applaus.

Ook God dienen

In de Bijbel wordt dienen niet alleen gebruikt voor werk voor andere mensen. Mensen worden ook opgeroepen om God te dienen. Paulus schrijft: 'Doe alles wat u doet met hart en ziel, alsof het voor de Heer is en niet voor mensen.' (Kolossenzen 3:23) Dat

Werk ook voor de Heer

Doe je werk met hart en ziel, alsof het voor de Heer is en niet voor mensen.

Kolossenzen 3:23

 Gewoon werk kan een manier zijn om God te dienen.

betekent niet dat je nooit moe mag zijn. Het betekent ook niet dat je slecht werk moet goedpraten. Het betekent wel dat je gewone werk een andere betekenis kan krijgen.

Je kunt denken: 'Ik wil mijn werk zo goed mogelijk doen, omdat ik daarmee ook iets goeds voor een ander kan betekenen.' Een gewone taak kan zo een manier worden om God te dienen.

Voor vandaag

Misschien heb jij weleens het gevoel dat je vooral voor anderen werkt. Je doet wat er gevraagd wordt. Je helpt. Je regelt. Je ruimt op. Je zorgt dat het werk klaarkomt. Soms is dat mooi. Maar soms kan het ook voelen alsof iedereen iets van je wil. Dan is het goed om onderscheid te maken. Dienen is iets anders dan jezelf wegcijferen. Jezus vraagt niet dat wij onszelf onbelangrijk vinden. Hij leert ons juist om elkaar belangrijk te vinden. Daarom mogen we onszelf én de ander met respect behandelen. Je mag helpen. Je mag 'nee' zeggen wanneer iets niet kan. Je mag om hulp vragen. En je mag erop vertrouwen dat jouw waarde niet afhangt van hoeveel je voor anderen kunt doen.

Jezus kwam om te dienen. Daarin liet Hij zien hoe groot liefde kan zijn. Niet door boven mensen te staan. Maar door dichtbij te komen en te doen wat nodig was.

Grenzen zijn belangrijk

Je mag helpen, maar je mag ook "nee" zeggen als iets niet kan. Dienen is geen excuus om jezelf weg te cijferen.

 Zorg goed voor jezelf. Dat hoort er ook bij.

Neem mee

Werken voor een ander kan een vorm van dienen zijn. Dienen betekent niet dat je minder waard bent. Het betekent dat je iets voor een ander wilt betekenen. Jezus laat zien dat dienen waardevol is. Maar dienen vraagt ook om goede grenzen. Help waar je kunt. Werk met aandacht. Behandel elkaar met respect.

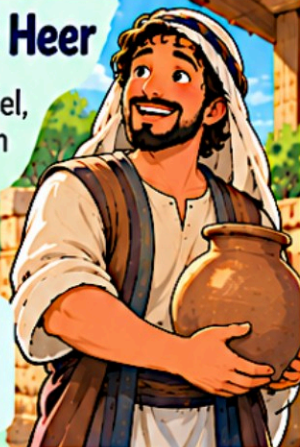
Werk ook voor de Heer

Doe je werk met hart en ziel,
alsof het voor de Heer is en
niet voor mensen.

Kolossenzen 3:23

Gewoon werk
kan een manier zijn
om God te dienen.

Vijf vragen om over na te denken

1. Welke dingen doe jij regelmatig voor een ander?
2. Hoe voelt het voor jou om werk te doen dat iemand anders aan je vraagt?
3. Waarom is eenvoudig werk soms toch heel belangrijk?
4. Wat is volgens jou het verschil tussen dienen en jezelf wegcijferen?
5. Hoe kun je in je gewone werk iets van Jezus laten zien?

Even glimlachen en nadenken

Werk kan mooi zijn.

Je kunt ergens goed in zijn. Je kunt plezier hebben in wat je doet. Je kunt trots zijn op je werk. Maar dat is niet voor iedereen zo. Soms heeft iemand weinig te kiezen. Soms bepaalt een ander wat je moet doen. Soms wordt iemand gebruikt om geld te verdienen. Dan geeft werk geen vrijheid. Dan kan werk juist een last worden. Dat zien we in een bijzonder verhaal uit Handelingen.

Een meisje dat geen eigen baas was

Paulus en Silas waren in Filippi. Daar kwamen ze een meisje tegen. De Bijbel noemt haar een **slavin**. Zij had een geest waardoor zij de toekomst kon voorspellen. Haar eigenaars verdienden daar veel geld mee. De Bijbel zegt: 'Haar eigenaars verdienden veel geld aan haar.' (Handelingen 16:16) Dat ene zinnetje vertelt eigenlijk al heel veel.

Het meisje werkte niet voor zichzelf. Ze kreeg de opbrengst van haar werk niet zelf.

Andere mensen verdienden aan haar. Zij was voor hen vooral een manier om geld te verdienen.

Elke dag hetzelfde

Dag na dag liep het meisje achter Paulus en zijn metgezellen aan. Ze riep dat deze mensen dienaren van de allerhoogste God waren. Dat gebeurde niet één keer. Ze bleef het doen. Uiteindelijk werd Paulus er verdrietig en boos van. Hij dreef de geest bij haar uit. Vanaf dat moment was haar situatie veranderd. Maar haar eigenaars waren helemaal niet blij. Waarom niet? Omdat hun manier om geld te verdienen was

verdwenen. De Bijbel zegt: 'Toen haar eigenaars zagen dat hun hoop op winst verdwenen was, grepen ze Paulus en Silas.' (Handelingen 16:19) Daar zit iets pijnlijks in. Ze waren niet boos omdat het meisje geholpen was. Ze waren boos omdat zij geen geld meer opleverde.

Een mens is geen middel

Dit verhaal laat iets zien wat ook vandaag belangrijk is. Een mens mag nooit alleen worden gezien als iemand die geld moet opleveren. Een werknemer is meer dan zijn productie. Een collega is meer dan een aantal uren op een rooster. Een schoonmaker is meer dan iemand die een gebouw schoonmaakt. Een chauffeur is meer dan iemand die een bus of vrachtwagen bestuurt. Een zorgmedewerker is meer dan iemand die taken uitvoert. Achter ieder beroep zit een mens. Met gevoelens. Met dromen. Met zorgen. Met grenzen. Met een eigen leven.

Een mens heeft waarde, ook als hij niets oplevert.

Wanneer heb je geen keuze?

De slavin uit Handelingen 16 kon niet zomaar zeggen: *'Dit werk wil ik niet meer doen.'* Haar eigenaars bepaalden haar leven. Ook vandaag zijn er mensen die weinig vrijheid hebben in hun werk. Sommige mensen werken onder grote druk. Sommige mensen worden slecht betaald. Sommige mensen durven geen 'nee' te zeggen omdat ze bang zijn hun baan kwijt te raken. En er zijn mensen die gedwongen worden om te werken. Dat is ernstig. God heeft mensen niet gemaakt om door andere mensen uitgebuit te worden.

Dienen is iets anders dan uitgebuit worden

Dat is belangrijk om goed te begrijpen. In het vorige hoofdstuk hebben we gezien dat dienen waardevol kan zijn. Jezus kwam om te dienen. Maar dat betekent niet dat andere mensen zomaar alles van jou mogen vragen. Dienen is vrijwillig geven. Uitbuiting is iemand

gebruiken voor je eigen voordeel. Dat zijn twee verschillende dingen. Als iemand zegt: *'Ik wil je helpen,'* is dat iets anders dan: *'Jij moet dit doen, want ik verdien eraan.'* God vraagt van ons geen leven waarin sterke mensen de zwakke mensen gebruiken.

Dienen is anders dan uitgebuit worden

Dienen is
vrijwillig geven.

Uitbuiting is
iemand gebruiken
voor je eigen
voordeel.

Jezus ziet de mens

In het verhaal van de slavin valt op dat Jezus niet zelf in het verhaal aanwezig is. Toch zien we iets van Zijn hart. Jezus had tijdens Zijn leven op aarde steeds oog voor mensen die door anderen niet werden gezien. Hij keek naar mensen die ziek waren. Naar mensen die arm waren. Naar mensen die buitengesloten werden. Naar mensen die door anderen werden gebruikt. Hij zag niet eerst hun functie. Hij zag de mens. Dat is ook wat wij mogen leren. Als wij iemand zien die zwaar werk doet, mogen we ons afvragen: Hoe gaat het eigenlijk met deze persoon? Niet alleen: *'Is het werk gedaan?'* Maar ook: *'Wordt deze persoon goed behandeld?'*

Werk hoort bij vrijheid en waardigheid

De Bijbel laat zien dat werken waardevol kan zijn. Maar werken mag nooit betekenen dat iemand zijn waardigheid verliest. Daarom geeft de Bijbel ook regels over de manier waarop mensen met elkaar moeten omgaan. Zo staat er: *'U mag een arme en behoeftige dagloner niet uitbuiten.'* (Deuteronomium 24:14) En Jakobus spreekt scherpe woorden tegen rijke mensen die hun arbeiders niet eerlijk behandelen. Hij zegt: *'Het loon dat u de arbeiders hebt onthouden, roept tot God.'* (Jakobus 5:4) God hoort het wanneer mensen onrecht wordt aangedaan. Dat is een ernstige boodschap. Maar ook een hoopvolle. Want het betekent dat God mensen ziet die door anderen worden vergeten.

Rechtvaardigheid is belangrijk

De Bijbel roept op om mensen eerlijk te behandelen en niet uit te buiten. God hoort het wanneer er onrecht wordt gedaan.

Deuteronomium 24:14
Jakobus 5:4

Wat als je zelf weinig vrijheid hebt?

Misschien herken jij iets van dit verhaal. Misschien heb je op je werk weinig te zeggen.

Misschien wordt er veel van je gevraagd. Misschien durf je moeilijk aan te geven dat iets te veel wordt. Misschien wordt jouw werk nauwelijks gewaardeerd.

Dan is het goed om te weten: Jouw waarde hangt niet af van wat anderen van jou vragen. Jij bent meer dan je werk. Meer dan je prestaties. Meer dan je salaris. Meer dan wat je voor een ander kunt doen. God ziet jou als mens. En Jezus laat zien hoe waardevol ieder mens is.

Soms moet iemand voor je opkomen

De slavin uit Handelingen 16 kon haar situatie waarschijnlijk niet zelf veranderen. Paulus kwam in beweging. Dat leert ons ook iets. Als iemand onrecht wordt aangedaan, kunnen we niet altijd zeggen: *'Dat moet die persoon zelf maar oplossen.'* Soms heeft iemand hulp nodig. Een collega die iets zegt. Een leidinggevende die ingrijpt. Een familielid dat luistert. Een vriend die meegaat. Of iemand die zegt: *'Dit is niet goed. Dit hoeft niet zo.'* Voor elkaar zorgen betekent soms ook dat je opkomt voor iemand die zelf moeilijk voor zichzelf kan opkomen.

Voor vandaag

Misschien heb jij veel vrijheid in je werk. Dan kun je je afvragen hoe je met anderen omgaat. Geef je anderen ruimte? Luister je wanneer iemand aangeeft dat iets te veel is? Behandel je mensen eerlijk? Of vind je het vooral belangrijk dat het werk afkomt? En misschien heb jij juist weinig vrijheid. Dan wil dit hoofdstuk niet zeggen: *'Je moet maar gewoon alles accepteren.'* Nee. Grenzen en rechtvaardigheid zijn belangrijk. Hulp vragen is geen zwakte. Praten over onrecht is geen klagen. En voor jezelf opkomen

Wat kun jij doen?

- ✓ Zie de ander.
- ✓ Luister.
- ✓ Behandel mensen eerlijk.
- ✓ Kom op voor wie geen stem heeft.
- ✓ Zorg voor een veilige en respectvolle werkomgeving.

Samen kunnen we het verschil maken.

betekent niet dat je egoïstisch bent. Jezus leert ons om elkaar lief te hebben. Dat betekent ook dat we elkaar niet mogen gebruiken. Een christelijke manier van werken vraagt daarom niet alleen: *'Wat levert het op?'* Maar ook: *'Is het goed voor de mensen die erbij betrokken zijn?'*

Neem mee

Een mens is meer dan zijn werk. God wil niet dat mensen worden uitgebuit. Werk mag waardevol zijn. Maar ieder mens heeft recht op respect, eerlijkheid en waardigheid. En als iemand zelf niet voor zijn rechten kan opkomen, mogen wij naast die persoon gaan staan. Dienen is helpen. Uitbuiten is gebruiken. Jezus leert ons het verschil.

Vijf vragen om over na te denken

1. Wat vind jij verdrietig aan het verhaal van de slavin in Handelingen 16?
2. Wat is volgens jou het verschil tussen dienen en uitgebuit worden?
3. Waarom is een mens meer dan het werk dat hij doet?
4. Wat kun je doen als je ziet dat iemand op het werk niet eerlijk wordt behandeld?
5. Hoe kun je deze week iemand laten merken: 'Ik zie jou, niet alleen je werk'?

Even glimlachen en nadenken

Een bijzonder beroep

Een baby geboren laten worden is bijzonder. Maar het is niet altijd gemakkelijk. Een moeder kan bang zijn. Er kan iets misgaan. Soms is er iemand nodig die weet wat hij of zij moet doen. In de tijd van de Bijbel waren er vrouwen die daarbij hielpen. Zij werden **vroedvrouwen** genoemd. Zij hielpen moeders bij de geboorte van hun kinderen. In het Bijbelboek Exodus ontmoeten we twee bijzondere vroedvrouwen: **Sifra en Pua**. Hun verhaal laat zien hoe belangrijk zorgend werk kan zijn. Maar ook hoeveel moed het soms vraagt om het goede te doen.

Een koning is bang

Het volk Israël woonde in Egypte. Er kwamen steeds meer Israëlieten. De farao, de koning van Egypte, werd daar bang van. Hij was bang dat het volk te groot zou worden. Daarom liet hij de Israëlieten zwaar werk doen. Maar dat hielp niet. Het volk bleef groeien. Toen bedacht de farao een vreselijk plan. Hij riep de vroedvrouwen Sifra en Pua bij zich. Hij zei tegen hen dat ze bij de

geboorte goed moesten opletten. Als er een jongetje geboren werd, moesten ze hem doden. Als er een meisje geboren werd, mocht zij blijven leven. (*Exodus 1:15-16*) De vroedvrouwen kregen dus een duidelijke opdracht. Maar het was een verkeerde opdracht.

Sifra en Pua kiezen voor het leven

Sifra en Pua deden niet wat de farao zei. De Bijbel zegt: 'Maar de vroedvrouwen hadden ontzag voor God en deden niet wat de koning van Egypte hun had opgedragen.' (*Exodus 1:17*) Dat is een heel belangrijke zin. De farao was machtig. Hij

kon veel bevelen. Maar Sifra en Pua wisten: God is belangrijker dan de koning. Daarom kozen zij voor het leven. Ze hielpen de moeders. Ze lieten de jongetjes leven. Dat was moedig. Want ze wisten dat ze daarmee tegen de opdracht van de farao ingingen. Hun werk werd opeens gevaarlijk. Normaal gesproken was het werk van een vroedvrouw gericht op helpen. Een moeder bijstaan. Een baby veilig ter wereld helpen komen. Rust geven. Moed inspreken. Maar nu stond hun werk midden in een groot gevaar. De farao wilde dat zij hun beroep gebruikten om het tegenovergestelde te doen. Hij wilde dat

Sifra en Pua kiezen voor het leven

De vroedvrouwen hebben ontzag voor God en doen niet wat de farao vraagt. Ze laten de jongetjes leven.

Hun werk werd gevaarlijk

Toch blijven ze doen wat goed is. Ze helpen moeders en beschermen het leven.

zij leven wegnamen. Sifra en Pua weigerden. Hun werk werd daardoor een vorm van verzet tegen onrecht. Niet door geweld. Niet door een leger. Maar door twee vrouwen die hun werk bleven doen zoals het goed was. Ze hielpen het leven beschermen.

God zag wat zij deden

De Bijbel zegt: 'God deed de vroedvrouwen goed.' (*Exodus 1:20*) En daarna lezen we: 'Omdat de vroedvrouwen ontzag voor God hadden, gaf Hij hun zelf ook kinderen.' (*Exodus 1:21*) God zag wat Sifra en Pua deden. Hun namen zijn in de Bijbel bewaard gebleven. Dat is bijzonder. De farao was de machtigste man van Egypte. Maar de Bijbel vertelt weinig over hem. De namen van twee vroedvrouwen zijn vandaag nog steeds bekend. Maar de naam van de Farao zelf is allang vergeten. Twee vrouwen die hun werk deden. Twee vrouwen die kozen voor het goede. Twee vrouwen die niet wilden meewerken aan onrecht. God koos hen voor Zijn werk.

Zorg is meer dan een taak

Het werk van Sifra en Pua was een beroep. Maar het was ook zorg. Ze hielpen moeders in een kwetsbaar moment van hun leven. Een geboorte is een moment waarop mensen

elkaar nodig hebben. Dat herkennen we ook vandaag. Er zijn veel beroepen waarin mensen anderen helpen in kwetsbare momenten. Verpleegkundigen. Artsen. Verzorgenden. Verloskundigen. Zorgmedewerkers. Maar ook mensen die thuis voor een ander zorgen. Hun werk vraagt kennis. Maar ook aandacht. Geduld. Rust. En soms moed. Want als je voor mensen zorgt, kom je soms dichtbij hun verdriet, angst of pijn.

Zorg is meer dan een taak

Zorgen vraagt kennis, aandacht, geduld en soms moed.

Niet alles wat gevraagd wordt, is goed

Het verhaal van Sifra en Pua laat ook iets belangrijks zien over werken voor een ander. Een werkgever of leidinggevende kan iets van je vragen. Maar dat betekent niet dat alles wat gevraagd wordt ook goed is. Soms kan iemand je vragen iets te doen wat tegen je geweten ingaat. Dan moet je nadenken. Kan ik dit doen? Is het eerlijk? Doe ik hiermee iemand kwaad? Sifra en Pua moesten een moeilijke keuze maken. Ze kozen

Niet alles wat gevraagd wordt, is goed

Je hoeft niet altijd te doen wat een leidinggevende vraagt. Kies wat goed is.

ervoor om God te gehoorzamen. Dat betekent niet dat iedere moeilijke opdracht meteen verkeerd is. Maar het betekent wel dat we niet zomaar alles hoeven te doen wat iemand met macht van ons vraagt.

Moed hoeft niet groot te lijken

Sifra en Pua hadden geen leger. Ze waren geen koninginnen. Ze hadden geen macht. Toch waren ze moedig. Hun moed zag er misschien heel gewoon uit. Ze deden hun werk. Ze hielpen de moeders. Ze beschermden de baby's. Ze weigerden mee te werken aan een verkeerd plan. Dat laat iets moois zien: Moed kan er heel gewoon uitzien. Soms betekent moed dat je iets zegt. Soms dat je ergens niet aan meedoet. Soms dat je iemand beschermt. Soms dat je rustig blijft doen wat goed is.

Voor wie doe jij je werk?

Dat is ook voor ons een belangrijke vraag. Sifra en Pua werkten voor moeders en kinderen. Hun werk had direct met mensenlevens te maken. Misschien heeft jouw werk ook invloed op andere mensen. Misschien merk je dat iedere dag. Een vriendelijke medewerker kan iemand een goede dag bezorgen. Een zorgmedewerker kan iemand geruststellen. Een chauffeur kan ervoor zorgen dat iemand veilig thuiskomt. Een vrijwilliger kan iemand uit zijn eenzaamheid halen. Een leraar kan een

kind vertrouwen geven. Een ouder kan een kind laten merken: 'Je bent veilig. Ik ben er voor je.' Werk gaat dus niet alleen over taken. Het gaat ook over mensen.

Jezus en de waarde van ieder leven

Jezus had oog voor mensen die kwetsbaar waren. Kinderen bijvoorbeeld. Toen mensen kinderen bij Jezus brachten, wilden de leerlingen hen tegenhouden. Maar Jezus zei: 'Laat de kinderen bij Mij komen en houd ze niet tegen.' (*Marcus 10:14*) Jezus maakte duidelijk dat kinderen belangrijk zijn. Ze waren niet te klein. Niet onbelangrijk. Niet

Jezus en de waarde van ieder leven

Jezus ziet kinderen en zegt: 'Laat de kinderen bij Mij komen.' (Marcus 10:14)

lastig. Ze mochten bij Hem komen. Ook daarin zien we iets van Gods hart. God ziet ieder mens als waardevol. Van het allereerste begin van het leven tot het einde. Daarom is zorg voor kwetsbare mensen nooit onbelangrijk werk.

Voor vandaag

Sommige mensen werken iedere dag met mensen die hulp nodig hebben. Dat vraagt veel. Je moet goed weten wat je doet. Maar je hebt ook een hart voor mensen nodig. Misschien doe jij dat werk zelf. Of misschien ken je iemand die in de zorg werkt. Dan weet je misschien dat het niet altijd gemakkelijk is. Soms ben je moe. Soms zie je verdriet. Soms moet je moeilijke beslissingen nemen. Het verhaal van Sifra en Pua laat zien dat zorgend werk waardevol is. En soms vraagt het meer dan alleen kennis. Het vraagt ook moed. Misschien kom jij zelf weleens voor een moeilijke keuze te staan. Dan mag je jezelf afvragen: 'Wat is hier het goede om te doen?' En: 'Kan ik hiermee iemand beschermen of juist schade doen?' God vraagt niet dat wij helden zijn. Maar Hij kan ons wel de moed geven om het goede te doen. Net zoals Sifra en Pua.

Voor vandaag

Help, bescherm en sta op voor wat goed is. Ook met kleine daden kun je verschil maken.

Neem mee

Zorg voor een ander is waardevol. Moed begint soms met gewoon doen wat goed is.

Neem mee

Zorgen voor een ander kan heel belangrijk werk zijn. Sifra en Pua hielpen moeders en beschermden kinderen. Ze lieten zien dat je niet alles hoeft te doen wat een machtig persoon van je vraagt. Soms betekent trouw zijn aan God dat je **nee** zegt tegen iets wat verkeerd is. Moed begint soms met gewoon doen wat goed is.

Vijf vragen om over na te denken

1. Wat vind jij bijzonder aan het werk van Sifra en Pua?
2. Waarom was het moeilijk voor hen om tegen de farao in te gaan?
3. Kun je een voorbeeld noemen van opdrachten die mensen hebben geweigerd, omdat hun geweten daar bezwaar tegen maakte.
4. Wat zou jij doen als iemand je vraagt iets te doen waarvan je weet dat het niet goed is?
5. Waar zou jij deze week iemand kunnen helpen of beschermen?

Even glimlachen en nadenken

Je hoeft er niet voor betaald te worden

Sommige mensen hebben als werk dat ze anderen helpen. Een verpleegkundige zorgt voor patiënten. Een brandweerman helpt bij gevaar. Een hulpverlener komt in actie als iemand problemen heeft. Maar soms heeft iemand hulp nodig terwijl jij gewoon onderweg bent. Dan is het niet jouw werk. Je krijgt er geen geld voor. Je hebt misschien haast. Toch kun je besluiten om te helpen. Dat is precies wat Jezus laat zien in het verhaal van de barmhartige Samaritaan.

Een man ligt langs de weg

Een man reisde van Jeruzalem naar Jericho. Onderweg werd hij overvallen. De rovers pakten zijn spullen af en sloegen hem. Daarna lieten ze hem halfdood langs de weg liggen. Hij had dringend hulp nodig. Maar wie zou hem helpen? (Lucas 10:30)

Twee mensen lopen voorbij

Eerst kwam er een priester langs. Hij zag de man liggen. Maar hij liep aan de andere kant van de weg voorbij. Daarna kwam er een Leviet. Ook hij zag de gewonde man. Maar ook hij liep verder. (Lucas 10:31-32) Misschien hadden ze haast. Misschien waren ze bang. Misschien wisten ze niet wat ze moesten doen. De Bijbel vertelt niet waarom ze voorbijliepen. Maar één ding is duidelijk: Ze zagen de man, maar hielpen hem niet.

Dan komt er een Samaritaan

Toen kwam er een Samaritaan langs. Dat was bijzonder. Joden en Samaritanen stonden vaak vijandig tegenover elkaar. Toch stopte deze man. Hij zag de gewonde man. En toen gebeurde er iets: Hij kreeg medelijden met hem. (Lucas 10:33) Hij liep niet door. Hij ging naar hem toe. Hij verzorgde zijn wonden. Hij deed er olie en wijn op. Daarna zette hij de gewonde man op zijn eigen rijdier. Hij bracht hem naar een herberg. En daar zorgde hij verder voor hem. (Lucas 10:34)

Het kostte hem iets

De Samaritaan had waarschijnlijk geen afspraak gemaakt om iemand te helpen. Het stond niet op zijn werkrooster. Hij kreeg er geen salaris voor. Sterker nog: het kostte hem tijd. Het kostte hem moeite. En het kostte hem geld. Toch deed hij het. Dat maakt zijn hulp bijzonder. Hij dacht niet eerst: 'Is dit eigenlijk wel mijn taak?' Hij zag iemand die hulp nodig had. En hij deed wat hij kon.

Wie is mijn naaste?

Jezus vertelde dit verhaal omdat iemand Hem een vraag had gesteld: 'Wie is mijn naaste?' (Lucas 10:29) Dat klinkt als een eenvoudige vraag. Maar eigenlijk zit er een moeilijke gedachte achter. Want als je precies kunt bepalen wie je naaste is, kun je misschien ook bepalen wie níét jouw naaste is. Dan kun je zeggen: 'Dat is niet mijn probleem.' Jezus draait de vraag daarom om. Aan het einde vraagt Hij: 'Wie van deze drie is volgens u de naaste geweest van de man die in handen van de rovers was gevallen?' (Lucas 10:36) Het antwoord is duidelijk: De man die hem barmhartigheid heeft bewezen. Jezus zegt dan: 'Ga heen en doet u evenzo.' (Lucas 10:37)

Helpen begint met kijken

De Samaritaan zag iets wat anderen ook hadden gezien. Het verschil was niet dat alleen hij de gewonde man kon zien. Het verschil was wat hij daarna deed. Hij bleef staan. Hij kwam dichterbij. Hij hielp. Dat is ook vandaag belangrijk. Soms lopen we gemakkelijk langs elkaar heen. We zien iemand die verdrietig is. Iemand die alleen staat. Iemand die moeite heeft met een zware tas. Iemand die niet weet waar hij heen moet. Iemand die op het werk zichtbaar worstelt. We kunnen denken: *'Iemand anders helpt wel.'* Maar misschien kan juist een klein gebaar van jou veel betekenen. Een vraag. Een telefoontje. Een luisterend oor. Even meelopen. Een handje helpen.

Je hoeft geen hulpverlener te zijn

Dat betekent niet dat je alle problemen van andere mensen moet oplossen. Je hoeft geen dokter te zijn om iemand te helpen. Je hoeft geen psycholoog te zijn om te luisteren. Je hoeft geen maatschappelijk werker te zijn om iemand de weg te wijzen. En je hoeft niet overal verstand van te hebben. Soms is het beste wat je kunt doen: iemand erbij halen die wél kan helpen. De Samaritaan bracht de gewonde man naar een herberg. Hij wist blijkbaar dat hij de zorg niet helemaal alleen hoefde te dragen. Dat is ook een belangrijke les. Helpen betekent niet dat je alles zelf moet oplossen.

Grenzen horen er ook bij

De barmhartige Samaritaan is geen verhaal waarin Jezus zegt: *'Doe altijd alles voor iedereen.'* Dat zou niemand volhouden. Ook Jezus trok Zich soms terug om te bidden. In Lucas 5:15-16 lezen we dat grote groepen mensen naar Jezus kwamen, maar dat Hij Zich terugtrok naar eenzame plaatsen om te bidden. Jezus hielp mensen. Maar Hij wist ook wanneer Hij Zich terug moest trekken. Dat mogen wij ook leren. Je kunt niet iedereen helpen. Je hoeft niet iedere vraag zelf op te lossen. Je mag zeggen: *'Dit kan ik niet.'* En soms is het juist liefdevol om iemand door te verwijzen naar professionele hulp.

Wat leren we?

Zie de ander.

Help waar je kunt.

Schakel hulp in als dat nodig is.

Je hoeft niet alles zelf te doen.

Helpen zonder iets terug te verwachten

De Samaritaan vroeg niet eerst: *'Wat krijg ik ervoor terug?'* Hij hielp omdat de ander hulp nodig had. Dat is barmhartigheid. Je doet iets goeds zonder eerst te rekenen. Dat kan ook in kleine dingen. Een kop koffie voor iemand die verdrietig is. Een boodschap voor iemand die ziek is. Een stoel aanbieden. Een telefoontje naar iemand die alleen

is. Een collega helpen die achterloopt. Een vreemde de weg wijzen. Het zijn misschien kleine dingen. Maar voor degene die hulp nodig heeft, kunnen ze groot zijn.

Voor vandaag

Misschien denk je bij het verhaal van de barmhartige Samaritaan meteen aan grote dingen. Maar naastenliefde begint vaak klein. Je ziet iemand. Je merkt dat het niet goed gaat. En je doet iets. Misschien is dat vandaag iemand vragen: 'Hoe gaat het echt met

***“Ga heen
en doet u
evenzo.”***

Lucas 10:37

je?’ Misschien help je iemand die iets niet kan. Misschien neem je even de tijd om te luisteren. Misschien zie je iemand die door anderen wordt overgeslagen. Dan kun je denken: ‘Ik kan misschien iets voor deze persoon betekenen.’ Je hoeft daarbij niet de held uit te hangen. Je hoeft niet alles op te lossen. Maar je kunt wel doen wat binnen jouw mogelijkheden ligt. Jezus zegt: ‘Ga heen en doet u evenzo.’ (Lucas 10:37) Dat is een uitnodiging om niet alleen te kijken naar wat wij moeten doen voor ons werk. Maar ook naar de mensen die God vandaag op onze weg brengt.

Neem mee

Niet iedere vorm van helpen is werk. Soms help je omdat je iemand ziet die jou nodig heeft. De barmhartige Samaritaan had geen opdracht gekregen. Hij kreeg er geen loon voor. Hij zag een mens in nood en kwam in beweging. Zie de ander. Help waar je kunt. En weet ook wanneer je hulp van anderen moet inschakelen.

Vijf vragen om over na te denken

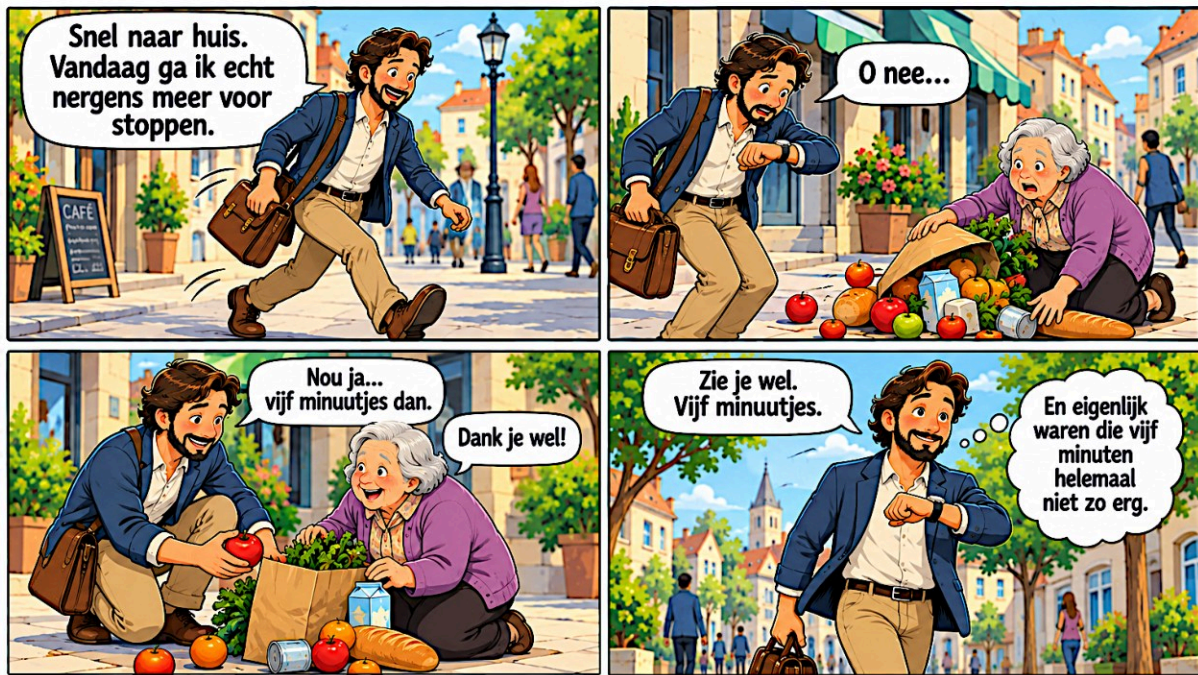
1. Waarom denk je dat de Samaritaan stopte terwijl anderen voorbijliepen?
2. Wanneer heb jij iemand geholpen zonder dat het jouw taak was?
3. Welke kleine dingen kun je doen om iemand te helpen?
4. Waarom is het soms ook goed om te zeggen: ‘Dit kan ik niet alleen’?
5. Wie zou jij deze week eens extra kunnen zien of helpen?

Voor vandaag

**Kijk om je heen.
Wie kun jij vandaag
helpen?**

Even glimlachen en nadenken

Soms begint naastenliefde met even stoppen.

Er moet nog zoveel gebeuren

Sommige mensen zijn altijd bezig. Er moet nog iets worden geregeld. Er moet nog iets worden opgeruimd. Er moet nog eten worden gemaakt. Er moet nog iemand worden geholpen. En als het ene klaar is, begint het volgende alweer. Misschien herken je dat. Je wilt graag dat alles goed gaat. Je wilt anderen helpen. Je ziet wat er moet gebeuren en gaat aan de slag. Dat kan een mooie eigenschap zijn. Maar soms gebeurt er iets anders. Je wordt zo druk dat je geen rust meer hebt. Dat zien we bij Martha.

Jezus komt op bezoek

Jezus kwam op een dag in een dorp. Daar woonde een vrouw die Martha heette. Martha nodigde Jezus uit in haar huis. *(Lucas 10:38)* Dat was bijzonder. Jezus was welkom bij haar. Waarschijnlijk wilde Martha goed voor Hem zorgen. Er moest eten komen. Er moest van alles worden klaargemaakt. Martha ging meteen aan het werk.

Martha heeft het druk

Terwijl Martha bezig was, zat haar zus Maria bij Jezus. Maria luisterde naar wat Jezus vertelde. Martha was ondertussen druk met alles wat geregeld moest worden. De

Bijbel zegt: 'Martha was druk bezig met alles wat ze moest doen.' (Lucas 10:40) Misschien herken je het beeld wel. De één zit rustig. De ander rent heen en weer. De één luistert. De ander denkt: 'Maar wie doet dan alles wat nog moet gebeuren?' Martha vond het blijkbaar niet eerlijk.

'Heer, kan het U niets schelen?'

Op een gegeven moment ging Martha naar Jezus. Ze zei: 'Heer, kan het U niets schelen dat mijn zus mij alleen laat dienen?' (Lucas 10:40) Dat klinkt misschien een beetje boos. Maar misschien zat er vooral vermoeidheid achter. Martha had het gevoel dat alles op haar neerkwam. Ze wilde graag voor Jezus zorgen. Maar ze was ondertussen zo druk geworden dat ze er zelf onrustig van werd. Dat gebeurt soms. Je begint iets uit liefde. Maar onderweg wordt het te veel.

Jezus maakt Martha niet klein

Jezus reageert niet boos op Martha. Hij zegt: 'Martha, Martha, je maakt je bezorgd en druk over veel dingen.' (Lucas 10:41) Let op hoe Jezus haar aanspreekt. Hij zegt haar naam. 'Martha, Martha.' Hij ziet haar. Hij begrijpt dat ze druk is. Hij ziet ook haar zorgen. Jezus zegt niet: 'Je had helemaal niets moeten doen.' Hij zegt ook niet dat zorgen voor anderen verkeerd is. Hij wijst op iets anders. Martha is bezorgd en druk over veel dingen. Er is zoveel in haar hoofd gekomen dat ze geen rust meer heeft.

Eén ding is nodig

Jezus zegt daarna: 'Maar één ding is nodig. Maria heeft het goede gekozen.' (Lucas 10:42) Maria had ervoor gekozen om bij Jezus te zitten en naar Hem te luisteren. Dat was op dat moment belangrijker dan alles wat Martha nog wilde regelen. Jezus leert Martha iets belangrijks: Je hoeft niet altijd bezig te zijn. Er zijn momenten waarop je mag stoppen. Momenten waarop je mag luisteren. Momenten waarop je gewoon bij Jezus mag zijn.

Zorgen is niet verkeerd

Dat is belangrijk. Martha was niet verkeerd omdat ze voor haar gasten wilde zorgen. Gastvrijheid is juist iets moois. In de Bijbel wordt gastvrijheid meerdere keren genoemd als iets goeds. Het probleem was niet dat Martha hielp. Het probleem was dat haar zorgen haar onrustig maakten. Ze was niet meer bezig vanuit rust. Ze voelde zich alleen staan. En ze keek naar wat Maria niet deed. Daar kunnen wij ook gemakkelijk in terechtkomen. Je doet veel. Een ander doet minder. En dan denk je: *'Waarom moet ik altijd alles doen?'*

Als je te veel op je neemt

Misschien ben jij iemand die moeilijk 'nee' kan zeggen. Iemand vraagt iets. Je zegt ja. Nog iemand vraagt iets. Weer ja. En voordat je het weet, zit je agenda vol. Je wilt niemand teleurstellen. Je wilt helpen. Je wilt het goed doen. Maar ondertussen word je moe. Dan is het goed om even stil te staan. Niet alles wat gedaan kan worden, hoeft door jou gedaan te worden. Je mag grenzen hebben. Je mag zeggen: *'Vandaag lukt het niet.'* Je mag zeggen: *'Kun je iemand anders vragen?'* Je mag zeggen: *'Ik heb hulp nodig.'* Dat is geen egoïsme. Het kan juist verstandig zijn.

Jezus nodigt uit tot rust

Jezus wist dat mensen moe konden worden. Hij zei tegen Zijn leerlingen: 'Kom mee naar een eenzame plaats om alleen te zijn en rust daar wat.' (Marcus 6:31) Jezus stuurde Zijn leerlingen dus niet steeds maar door. Hij wist dat rust nodig is. Ook voor mensen die graag anderen helpen. Dat is belangrijk. Want als je alleen maar geeft en nooit rust neemt, kan je liefde voor anderen veranderen in vermoeidheid of irritatie. Rust is geen tijdverspilling. Rust helpt je om er daarna weer voor anderen te kunnen zijn.

Voor wie doe je het?

Martha wilde voor Jezus zorgen. Dat was goed. Maar misschien was ze onderweg vergeten waarom ze het deed. Dat is een vraag die ook wij onszelf kunnen stellen. Waarom doe ik wat ik doe? Doe ik het omdat ik iemand wil helpen? Of omdat ik bang ben dat anderen anders teleurgesteld zijn? Doe ik het uit liefde? Of omdat ik vind dat alles perfect moet zijn? Doe ik het omdat het echt nodig is? Of omdat ik niet kan stoppen? Soms lijkt het verschil klein. Maar het kan veel uitmaken.

Voor vandaag

Misschien herken jij jezelf wel in Martha. Je bent vaak bezig. Je helpt anderen. Je regelt dingen. Je ziet wat er moet gebeuren. En als niemand iets doet, doe jij het maar. Dat kan een mooie eigenschap zijn. Maar vergeet jezelf niet. Je hoeft niet altijd de persoon te zijn die alles oplost. Je hoeft niet overal verantwoordelijk voor te zijn. En je hoeft niet steeds te bewijzen dat je nuttig bent. Er mag ook rust zijn. Een moment zonder lijstjes. Een moment zonder moeten. Een moment om te bidden. Een moment om naar Jezus te luisteren. Misschien is dat wel één van de belangrijkste lessen van Martha: Je mag stoppen. Niet omdat het werk niet belangrijk is. Maar omdat jij belangrijker bent dan alles wat nog gedaan moet worden. Jezus wil niet alleen dat wij voor anderen zorgen. Hij nodigt ons ook uit om bij Hem te komen. Om te luisteren. Om rust te vinden. En daarna weer verder te gaan.

Maria heeft het goede
gekozen: bij Jezus zijn.

(Lucas 10:42)

Eerst
bij Jezus.
De rest
komt daarna.

Neem mee

Niet alles hoeft vandaag af. Zorgen voor anderen is mooi. Maar je hoeft niet altijd bezig te zijn. Je mag hulp vragen. Je mag grenzen stellen. En je mag rust nemen bij Jezus.

Je hoeft niet alles te doen om waardevol te zijn.

Wat leren we?

Zorgen voor anderen
is goed.

Maar te veel zorgen
geeft onrust.

Neem tijd om bij Jezus
te zijn.

Je hoeft niet alles
zelf te doen.

Voor vandaag

Stop even.

Luister naar Jezus.

Doe wat echt
belangrijk is.

Rust geeft nieuwe
kracht.

Bijbeltekst

**“Maar één ding
is nodig.”**

Lucas 10:42

Vijf vragen om over na te denken

1. Waarin herken jij jezelf misschien in Martha?
2. Wanneer merk je dat je te druk wordt?
3. Waarom is het soms moeilijk om 'nee' te zeggen?
4. Waar kun jij deze week bewust een moment van rust nemen?
5. Wat betekent het voor jou om even bij Jezus te zijn zonder iets te hoeven doen?

Even glimlachen en nadenken

Samen aan het werk

Sommige dingen doe je alleen. Maar andere dingen doe je samen. Dat geldt ook voor werk. Je kunt samen een bedrijf hebben. Samen een gezin runnen. Samen vrijwilligerswerk doen. Of samen iets betekenen voor andere mensen. In de Bijbel ontmoeten we een echtpaar dat daarin een mooi voorbeeld is: **Priscilla en Aquila**. Zij werkten samen. Ze hielpen samen andere mensen. En hun huis werd een plek waar christenen welkom waren. Hun verhaal laat zien dat werk en dienen heel goed bij elkaar kunnen horen.

Werken met hun handen
Priscilla en Aquila zijn tentenmakers.

Samen met Paulus
Paulus werkt een tijd met hen in Korinthe.

Een tentenmaker en zijn vrouw

Priscilla en Aquila woonden eerst in Rome. Maar zij moesten Rome verlaten. Keizer Claudius had bepaald dat Joden Rome moesten verlaten. Daarom kwamen Priscilla en Aquila in Korinthe terecht. Daar ontmoetten zij Paulus. Paulus ging bij hen wonen en werken. De Bijbel vertelt: 'Omdat hij hetzelfde beroep had als zij, hij was tentenmaker, bleef hij bij hen en werkte met hen.' (*Handelingen 18:3*) Daar staat iets bijzonders. Paulus werkte niet alleen maar voor de

verkondiging van het evangelie. Hij had ook gewoon een beroep. Hij maakte tenten. En Priscilla en Aquila deden hetzelfde werk. Ze konden dus samen werken én samen geloven.

Werk en geloof naast elkaar

Misschien denken mensen soms dat alleen bijzonder werk belangrijk is voor God. Een dominee preekt. Een evangelist vertelt over Jezus. Een zendeling gaat naar een ander land. Dat zijn belangrijke taken. Maar Priscilla en Aquila laten iets anders zien. Zij hadden gewoon een beroep. Ze werkten met hun handen. Ze verdienden daarmee hun geld. En ondertussen dienden ze God. Dat betekent: Je gewone werk staat niet los van je geloof. Hoe je werkt. Hoe je met mensen omgaat. Hoe eerlijk je bent. Hoe je samenwerkt. Hoe je iemand helpt. Ook daarin kun je iets van Jezus laten zien.

Ze reisden mee

Later vertrok Paulus uit Korinthe. Priscilla en Aquila gingen met hem mee. Ze kwamen in Efeze terecht. Daar bleef het echtpaar. Paulus reisde verder. (*Handelingen 18:18-19*) Maar Priscilla en Aquila bleven niet stilzitten. Ze bleven mensen helpen. Ze hadden blijkbaar een open huis en een open hart. Hun werkplek en hun huis werden plaatsen waar anderen terechtkonden.

Ze helpen Apollos

In Efeze kwam een man aan die Apollos heette. Apollos kon goed spreken. Hij kende veel uit de Schriften. Hij vertelde enthousiast over Jezus. Maar hij kende nog niet het hele verhaal. De Bijbel zegt: 'Priscilla en Aquila hoorden hem spreken. Ze namen hem bij zich en legden hem de weg van God nog beter uit.' (*Handelingen 18:26*) Let op wat ze doen. Ze maken Apollos niet belachelijk. Ze zeggen niet: 'Jij weet het nog niet goed genoeg.' Ze helpen hem. Ze leggen het rustig uit. Daarna kan Apollos verder. Dat is een mooie vorm van dienen.

Je hoeft niet op de voorgrond te staan

Apollos werd later een bekende verkondiger van het evangelie. Hij kon goed spreken. Priscilla en Aquila staan veel minder op de voorgrond. Toch waren zij belangrijk. Zonder hun hulp had Apollos misschien minder goed begrepen wat hij verkondigde. Dat is een mooie les. Niet iedereen hoeft vooraan te staan. Niet iedereen hoeft zichtbaar te zijn.

Sommige mensen betekenen juist veel voor anderen door op de achtergrond te helpen. Een goede uitleg geven. Een ander iets leren. Een deur openzetten. Een maaltijd klaarmaken. Een gesprek voeren. Iemand aanmoedigen. Ook dat is dienen.

Samen zijn ze sterk

In de Bijbel worden Priscilla en Aquila vaak samen genoemd. Ze vormen een team. Ze werken samen. Ze reizen samen. Ze helpen samen. En ze stellen hun huis open voor andere gelovigen. Paulus schrijft later aan de gemeente in Rome: 'Groet Priscilla en Aquila, mijn medewerkers in Christus Jezus.' (Romeinen 16:3) Dat is een mooie omschrijving: **medewerkers in Christus**. Niet alleen medewerkers in hun beroep. Maar ook medewerkers in het werk van Jezus. Hun gewone leven en hun geloof horen bij elkaar.

Een open huis

Paulus schrijft verder: 'Zij hebben hun leven voor mij op het spel gezet.' (Romeinen 16:4) Dat laat zien hoeveel zij voor Paulus hebben betekend. En Paulus schrijft ook over

de gemeente die in hun huis samenkomt: 'Groet ook de gemeente die in hun huis samenkomt.' (Romeinen 16:5) Hun huis was dus meer dan een plek om te wonen. Het was ook een plek waar gelovigen elkaar konden ontmoeten. Misschien werd er gegeten. Misschien werd er gebeden. Misschien werd er gepraat over Jezus. Misschien kwamen mensen met vragen. En waarschijnlijk gebeurde dit allemaal. Priscilla en Aquila maakten ruimte voor anderen.

Werk kan een plek van ontmoeting zijn

Dat is ook vandaag herkenbaar. Je werkplek is niet alleen een plek waar taken worden uitgevoerd. Het is ook een plek waar mensen elkaar ontmoeten. Je leert collega's kennen. Je hoort soms iets van hun leven. Je merkt wanneer iemand verdrietig is. Je kunt iemand helpen. Je kunt luisteren. Je kunt een ander iets leren. Misschien kun je zelfs iets over je geloof vertellen wanneer iemand daar zelf naar vraagt. Je hoeft van je

werk geen kerk te maken. Maar je kunt er wel een mens zijn die met liefde en eerlijkheid met anderen omgaat.

Samen dienen betekent ook elkaar aanvullen

Priscilla en Aquila deden niet alles hetzelfde. Dat hoeft ook niet. In een team heeft iedereen andere kwaliteiten. De één kan goed organiseren. De ander kan goed luisteren. De één is handig. De ander kan goed uitleggen. De één ziet snel wat er moet gebeuren. De ander merkt op dat iemand hulp nodig heeft. Juist die verschillen kunnen waardevol zijn. Samen kun je soms meer betekenen dan alleen. Daarom is het goed om niet alleen te vragen: 'Wat kan ik?' Maar ook: 'Wat kunnen wij samen?'

Voor vandaag

Misschien werk je samen met anderen. Dan kun je kijken naar Priscilla en Aquila. Zij waren niet alleen collega's. Ze waren ook partners in het dienen van God. Dat betekent niet dat je met iedere collega hetzelfde moet geloven. Wel kun je elkaar respecteren. Je kunt elkaar helpen. Je kunt kennis delen. Je kunt iemand iets leren. En je kunt ervoor zorgen dat een ander niet alles alleen hoeft te doen. Misschien werk je vooral alleen. Ook dan kun je verbonden zijn met anderen. Een telefoontje. Een gesprek. Samen vrijwilligerswerk doen. Een ander helpen met iets wat jij goed kunt. Zo kunnen we elkaar aanvullen. En misschien is er bij jou thuis ruimte voor iemand die een luisterend oor nodig heeft. Niet iedereen kan een groot huis openstellen. Maar bijna iedereen kan op een kleine manier ruimte maken voor een ander.

Je gewone leven kan dienen

Priscilla en Aquila hadden geen leven dat uit één groot bijzonder moment bestond. Ze werkten. Ze reisden. Ze ontmoetten mensen. Ze hielpen anderen. Ze openden hun huis. En in dat gewone leven dienden ze Jezus. Dat is misschien wel de mooiste les van hun verhaal. Je hoeft je gewone leven niet eerst bijzonder te maken voordat je God kunt dienen. God kan jouw gewone werk gebruiken. Jouw handen. Jouw kennis. Jouw huis. Jouw tijd. Jouw aandacht. Jouw woorden. En soms zelfs iets heel eenvoudigs. Een kop koffie. Een goed gesprek. Een helpende hand. Een deur die openstaat.

Neem mee

Je gewone werk kan een plek worden om anderen te dienen. Priscilla en Aquila werkten samen. Ze hielpen Paulus. Ze leerden Apollos. En hun huis werd een plek voor andere gelovigen. Ze hoefden niet op de voorgrond te staan om veel te betekenen. Werk samen. Vul elkaar aan. Maak ruimte voor een ander.

Vijf vragen om over na te denken

1. Wat vind jij mooi aan Priscilla en Aquila?
2. Waarom is samenwerken soms beter dan alles alleen doen?
3. Welke kwaliteit van jou kan een ander helpen?
4. Wie kan jou juist iets leren?
5. Hoe kun jij jouw gewone werk gebruiken om iets voor een ander te betekenen?

Even glimlachen en nadenken

> **Samen werken gaat beter als je elkaar helpt.** <

Wie doet het kleine werk?

Wie is belangrijk? Dat is een vraag die mensen vaak bezighoudt. Wie is de baas? Wie krijgt de meeste aandacht? Wie mag vooraan zitten? Wie krijgt de eer? Ook in de tijd van Jezus vonden mensen dat belangrijk. Maar Jezus keek anders naar groot en klein. Hij liet dat zien op een avond waarop niemand het verwachtte. Hij deed iets wat normaal gesproken door een dienaar werd gedaan. Hij waste de voeten van Zijn leerlingen.

Een bijzondere avond

Jezus was samen met Zijn leerlingen. Het was vlak voor Zijn sterven. Ze waren samen aan tafel. Waarschijnlijk waren hun voeten vuil geworden van de stoffige wegen. Normaal gesproken zou een dienaar de voeten van de gasten wassen. Maar die dienaar was er blijkbaar niet. Niemand stond op. Niemand zei: *'Ik doe het wel.'* En toen deed Jezus iets bijzonders. Hij stond op. Hij legde Zijn bovenkleed af. Hij pakte een doek. Hij goot water in een waskom. En Hij begon de voeten van Zijn leerlingen te wassen. (Johannes 13:1-5)

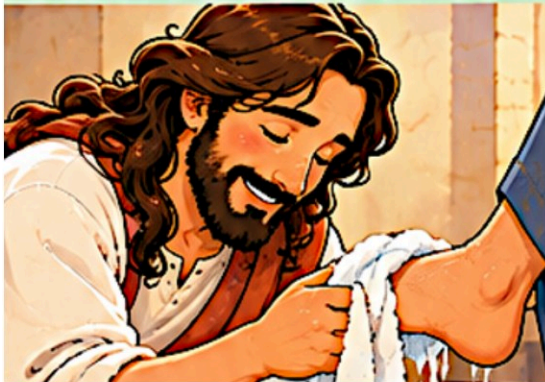

Een voorbeeld voor ons

Wie belangrijk is, kan anderen dienen.

Van Meester tot dienaar

Jezus doet het werk dat niemand belangrijk vindt.

De Meester wordt de dienaar

De leerlingen moeten vreemd hebben opgekeken. Jezus was hun Meester. Zij volgden Hem. Ze luisterden naar Hem. Maar nu stond Hij daar gebogen bij hun voeten. Hij deed het werk dat niemand belangrijk genoeg vond om zelf te doen. Petrus begreep het niet.

Hij zei: 'U zult mijn voeten beslist niet wassen!' (*Johannes 13:8*) Voor Petrus klopte het niet. Een meester hoort toch niet het werk van een dienaar te doen? Maar Jezus wilde juist iets duidelijk maken. In Gods Koninkrijk ziet grootheid er anders uit.

Jezus geeft een voorbeeld

Toen Jezus klaar was, vroeg Hij: 'Begrijpen jullie wat Ik voor jullie heb gedaan?' (*Johannes 13:12*) Daarna zei Hij: 'Als Ik, jullie Heer en Meester, jullie voeten gewassen heb, moeten jullie ook elkaars voeten wassen.' (*Johannes 13:14*) Jezus bedoelde daarmee niet alleen dat Zijn leerlingen letterlijk elkaars voeten moesten wassen. Hij gaf hun een voorbeeld. Hij liet zien: Wie belangrijk is, hoeft zich niet te groot te voelen om een ander te dienen. Dienaren ontvangen weinig applaus. Dat is soms best moeilijk.

Want we vinden het fijn als iemand ziet wat we doen. Als iemand zegt: 'Goed gedaan!' Of: 'Wat fijn dat jij dat hebt geregeld.' Dat is natuurlijk prettig. Maar sommige dingen doet niemand voor je. Niemand ziet het. Niemand bedankt je. Niemand maakt er een foto van. Je ruimt iets op. Je helpt iemand. Je maakt koffie. Je brengt iemand ergens naartoe. Je luistert naar iemand die zijn verhaal kwijt wil. Het lijkt misschien klein. Maar juist daarin kan liefde zichtbaar worden.

Kleine dingen zijn belangrijk

Ook het gewone werk telt mee.

Het kleine werk is niet onbelangrijk

De voeten van de leerlingen wassen was geen indrukwekkende taak. Je kreeg er geen applaus voor. Je werd er waarschijnlijk niet om bewonderd. Toch deed Jezus het. Dat vertelt ons iets belangrijks. Geen enkel eerlijk werk is te klein om waardevol te zijn. De persoon die de vloer schoonmaakt, is belangrijk. De medewerker die de rommel opruimt, is belangrijk. De vrijwilliger die de koffie zet, is belangrijk. De persoon die na afloop de stoelen weer terugzet, is belangrijk. Het werk is misschien niet opvallend. Maar de persoon die het doet, is waardevol.

Niet boven een ander staan

Jezus liet ook zien dat dienen betekent dat je jezelf niet boven een ander plaatst. Dat betekent niet dat iedereen precies hetzelfde moet doen. Een leidinggevende blijft leidinggevende. Een arts blijft arts. Een leraar blijft leraar. Een werknemer blijft werknemer. Er mogen verschillen zijn in verantwoordelijkheid. Maar die verschillen maken de ene mens niet waardevoller dan de andere. Je functie bepaalt niet hoeveel respect iemand verdient. Jezus was hun Heer en Meester. Toch knielde Hij neer bij hun voeten.

Dienen is niet hetzelfde als alles doen

Dat is ook belangrijk. Dienen betekent niet dat je jezelf moet wegcijferen. Het betekent niet dat iedereen alles van je mag vragen. En het betekent niet dat je nooit 'nee' mag zeggen. Jezus waste de voeten van Zijn leerlingen. Maar Hij trok Zich ook terug om te bidden. Hij nam tijd voor rust. Hij wist wanneer Hij sprak en wanneer Hij zweeg. Dienen betekent daarom niet: 'Ik moet alles voor iedereen doen.' Het betekent: 'Ik wil anderen helpen vanuit liefde, zonder mezelf belangrijker te vinden.'

Wie mag er vandaag vooraan?

Misschien kennen we het gevoel wel. Je wilt graag gezien worden. Je wilt dat mensen weten wat jij hebt gedaan. Op je werk kan dat ook gebeuren. Wie krijgt de eer? Wie krijgt de promotie? Wie mag het belangrijkste werk doen? Wie staat op het podium? Wie krijgt een compliment? Dat zijn geen verkeerde vragen. Maar Jezus stelt een

andere vraag: Ben je ook bereid om het werk te doen waar niemand voor applaudisseert? Daar wordt zichtbaar wat er in je hart leeft.

Een dienende houding

Een dienende houding kan heel gewoon zijn. Je ziet dat iemand hulp nodig heeft. Je wacht niet tot iemand het vraagt. Je helpt. Je ziet dat een collega het druk heeft. Je neemt iets over. Je merkt dat iemand alleen staat. Je maakt een praatje. Je ziet rommel liggen. Je ruimt het op. Niet omdat jij de belangrijkste bent. Maar juist omdat je bereid bent iets voor een ander te doen.

Voor vandaag

Jezus geeft ons een bijzonder voorbeeld. Hij was de Meester. Toch koos Hij ervoor om te dienen. Dat kunnen wij niet zomaar nadoen. Maar we kunnen wel Zijn houding leren. Misschien kun je vandaag iets doen wat niemand van je verwacht. Iets kleins. Iets gewoons. Iets waarvoor je misschien geen compliment krijgt. Doe het toch. Niet om jezelf beter te voelen dan een ander. Maar omdat je iemand wilt helpen. En als iemand anders iets kleins voor jou doet, kijk daar dan niet overheen. Een kop koffie. Een opgeruimde tafel. Een collega die je helpt. Iemand die naar je luistert. Zeg gerust: 'Dank je wel.' Want ook degene die dient, mag gezien en gewaardeerd worden.

Jezus als voorbeeld

Jezus zegt: 'Ik heb jullie een voorbeeld gegeven.' (Johannes 13:15) Dat is de kern van dit hoofdstuk. Jezus vraagt niet alleen: 'Wat kun je bereiken?' Hij vraagt ook: 'Voor wie kun je iets betekenen?' Niet: 'Hoe belangrijk kan ik worden?' Maar: 'Hoe kan ik een ander dienen?' Dat is een heel andere manier van kijken naar werk en naar het leven.

Voor vandaag

Kijk eens om je heen. Wie doet het werk dat bijna niemand ziet? Wie zorgt ervoor dat alles loopt? Wie helpt zonder op de voorgrond te staan? Misschien ben jij zo iemand.

Weet dan: God ziet wat mensen soms niet zien. En misschien kun jij zelf deze week iemand waarderen die vaak wordt vergeten. Zeg eens: *'Ik zie wat jij doet.'* Dat kan veel betekenen. Want dienen gaat niet alleen over iets voor een ander doen. Het gaat ook over de ander zien.

Neem mee

Jezus, de Heer en Meester, koos ervoor om te dienen. Hij waste de voeten van Zijn leerlingen. Daarmee liet Hij zien dat echte grootheid niet zit in belangrijk gevonden worden. Dienen is niet jezelf klein maken. Dienen is de ander belangrijk genoeg vinden om te helpen.

Vijf vragen om over na te denken

1. Waarom was het bijzonder dat Jezus de voeten van Zijn leerlingen waste?
2. Welk werk wordt volgens jou niet genoeg gewaardeerd?
3. Vind jij het belangrijk dat anderen zien wat je doet? Waarom?
4. Wat is een klein gebaar waarmee jij iemand kunt dienen?
5. Wie doet iets voor jou dat je misschien te weinig waardeert?

Even glimlachen en nadenken

> Het kleinste klusje wordt leuker als je het samen doet. <

Nawoord

In dit boek hebben we gekeken naar mensen die niet alleen voor zichzelf werkten. Ruth werkte voor Naomi. Boaz had oog voor zijn arbeiders. We zagen mensen die dienden, mensen die werden uitgebuit en mensen die zorgden voor anderen. En we zagen Martha. Ze wilde graag helpen, maar ontdekte dat je niet altijd maar door hoeft te gaan. Priscilla en Aquila lieten zien hoe mooi het is om samen te werken en samen te dienen. En bij Jezus zagen we wat dienen echt betekent. Hij waste de voeten van Zijn leerlingen. De Meester werd een dienaar. Dat is misschien wel de belangrijkste les van dit tweede deel: Het gaat niet alleen om wat je doet. Het gaat ook om hoe je met mensen omgaat.

Zie je de ander? Help je waar je kunt? Kun je ook 'nee' zeggen als iets te veel wordt? En ben je bereid om soms iets kleins te doen waar niemand voor applaudisseert? Jezus zegt: 'Ik heb jullie een voorbeeld gegeven.' (*Johannes 13:15*)

We hoeven niet belangrijk te zijn. We mogen er zijn voor elkaar. Met onze tijd. Met onze handen. Met onze aandacht.

En met liefde.

Werken voor elkaar begint met de ander zien. En misschien begint dienen soms wel met iets heel eenvoudigs: even stoppen, omkijken en vragen: 'kan ik iets voor je doen?'